

ผู้บริหารการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

ผศ.ปฎิภาณ ขาขุนทด
พธ.บ. (ปรัชญา), คม.เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
อาจารย์ประจำวิทยาเขตนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย



โลกในปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวมถึงการสื่อสาร เป็นโลกเปิดเสรีทางธุรกิจ การค้า ประเทศต่างๆ พากันหลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทย เพื่อธุรกิจการค้า แม้กระทั้งการศึกษา ก็ไม่เว้น ทำให้ประชาชนมีตัวเลือกทางการศึกษามากขึ้น โดยมีแนวโน้มของความต้องการและความคาดหวังต่อการศึกษาที่สูงขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษา แต่ต้องการค่าใช้จ่ายถูกลง ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารการศึกษาจึงต้องปรับตัว เพื่อสร้างความแตกต่าง ให้เหนือคู่แข่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้มากขึ้น

ในปัจจุบันได้มีหน่วยงานทางการศึกษาเป็นจำนวนมากหันมาสนใจเน้นการบริหารที่มี ประสิทธิภาพภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด และสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อ ทำให้วัตถุประสงค์ของหน่วยงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ ทั้ง นี้การคัดเลือกบุคลากรระดับผู้บริหารนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะบุคคลในระดับนี้ จะเป็นผู้ขับเคลื่อนหน่วยงานให้มุ่งไปตามที่ตั้งเป้าหมายได้ เพราะฉะนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงต้อง เป็นผู้นำที่มีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของคนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณาจารย์ เพื่อนร่วม งาน ลูกน้อง ตลอดจนนิสิตนักศึกษา เป็นต้น เพื่อจะได้นำและพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้ ปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิโรจน์ สารรัตนะ กล่าวว่า การบริหารเป็นได้ทั้งศิลป์ ศาสตร์และวิชาชีพ กล่าวคือ กรณีที่เป็นศิลป์ (Art) หมายถึง ทักษะและความรู้ที่แต่ละบุคคลได้พัฒนาขึ้น เพื่อให้บรรลุจุด หมายใดจุดหมายหนึ่ง โดยทักษะและความรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น อาจเกิดจากการฝึกฝนหรือการทำงาน

ร่วมกับบุคคลอื่น ที่มีความชำนาญหรือได้รับการพัฒนาทักษะทางการบริหารมาเป็นอย่างดีแล้ว กรณีที่เป็นศาสตร์ (Science) หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการสืบค้นความรู้ใหม่ๆ ด้วยวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ มีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตั้งสมมติฐาน และทดสอบสมมติฐาน เป็นต้น

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา กล่าวถึงการบริหารการศึกษาไทยว่า การบริหารนับเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ในการวางระบบ โครงสร้างการบริหารที่สัมพันธ์เชื่อมโยงและส่งเสริมการปฏิรูปอื่นๆ ทุกด้าน ทั้งส่วนที่รัฐจัดการศึกษาเอง และส่วนที่ให้เอกชน องค์กร ประชาชนและทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ตลอดจนการกำกับ สนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดโครงสร้างองค์กรที่ต้องเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การจัดระบบทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการศึกษาทั้งที่ดำเนินการโดยรัฐ และการระดมทรัพยากรจากส่วนอื่นๆ เพื่อให้เกิดความทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา

ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์จึงต้องเข้าใจหลักการบริหารการศึกษา ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

ผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาควรทำงานอย่างรอบคอบ โปร่งใสสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นกับผู้ร่วมงาน การบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ขึ้นอยู่กับโอกาส ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องรอให้พร้อมจึงจะลงมือแก้ปัญหา แต่ต้องพร้อมเสมอที่จะตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรในสถาบันการศึกษา สร้างความเสมอภาคเพื่อให้เกิดการยอมรับภายในสถาบันการศึกษา โดยอาศัยหลักการบริหาร ๔ ประการ คือ

๑. การวางแผน (Planning) เป็นการตั้งเป้าหมายและการตัดสินใจ ที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน ด้วยกลยุทธ์ที่เหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด และบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานที่ตั้งไว้ ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

๒. การจัดหน่วยงานและบุคลากร (Organizing) เป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสม โดยดูความเหมาะสมตามแผนการที่วางไว้ว่าแต่ละงานควรใช้ทรัพยากรอย่างไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นกำลังคน งบประมาณ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ ภายใต้วงเวลาที่จำกัด จึงจะเพียงพอให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้

๓. การนำ (Leading) คือการที่ทำงานดำเนินไปตามที่ตั้งเอาไว้ โดยการให้ผู้อื่นดำเนินการให้ ด้วยการจูงใจ ทั้งนี้ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมักเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสอนงาน ช่วยเหลือ จูงใจลูกน้องโดยดึงศักยภาพที่โดดเด่นและช่วยแก้ไขจุดด้อยของลูกน้อง สนับสนุนการทำงานเป็นทีมให้มีการแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้งานเกิดความท้าทาย และมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหน่วยงานรวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อีกด้วย

๔. การควบคุม (Controlling) เป็นการกำกับดูแลกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ ภายในเวลาที่กำหนดรวมทั้งการหาแนวทางแก้ไข เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของผลงานที่สามารถตรวจสอบ หรือวัดได้ และหากผลงานต่ำกว่าที่กำหนด ต้องหาทางปรับปรุง แก้ไข หาสาเหตุในขั้นตอนของการทำงานต่างๆ ตั้งแต่ต้น คือ ช่วงของการวางแผน ก็อาจเป็นไปได้

บทบาทของผู้บริหารการศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาที่มีการติดต่อปฏิสัมพันธ์สูงจะสามารถทำงานได้สำเร็จ โดยอาศัยคนอื่นและเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานประจำมากนัก โดยธีระ รุญเจริญ ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารการศึกษาที่มีการบริหารโดยใช้สถาบันการศึกษาเป็นฐาน ดังนี้

๑. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารการศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหมวด ๔ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไป

ปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา

๒. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถาบันการศึกษามีการบริหารงานอย่างมีอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถาบันการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในสถาบันการศึกษา บุคคลและหน่วยงานภายนอกสถาบันการศึกษา ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิตครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

๓. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถาบันการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการอาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้การสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการให้บริการและจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของสถาบันให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้

๔. การประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในสถาบัน และนอกสถาบัน เพื่อสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิต ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่สถาบันต้องการให้มาช่วยพัฒนาสถาบัน ทรัพยากรด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การศึกษา สื่อ เกม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๕. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถาบันการศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

๖. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่างๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงานและสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

๗. การประเมินผล ผู้บริหารสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอกมีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถาบันการศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

๘. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

๙. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถาบันการศึกษาให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

๑๐. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถาบันการศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

ผู้บริหารการศึกษาต้องมีคุณลักษณะภาวะผู้นำ

คุณลักษณะของผู้นำที่จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลของภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาหรือช่วยให้ผู้บริหารการศึกษามีภาวะผู้นำสามารถนำกลุ่มหรือหน่วยงานให้ไปสู่ความสำเร็จ จำแนกได้ ๕ ด้าน คือ

๑. คุณลักษณะด้านร่างกายประกอบด้วย มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีพลังและความทนทานของร่างกาย มีบุคลิกภาพดีและแสดงออกที่เหมาะสม

๒. คุณลักษณะด้านอารมณ์และจิตใจ ประกอบด้วยมีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความทะเยอทะยานสู่ความสำเร็จ เต็มใจที่จะรับผิดชอบ มีความกล้าเผชิญกับความยากลำบาก และการมีความเด็ดขาด

๓. คุณลักษณะด้านสังคม ประกอบด้วยเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสถานภาพเป็นที่ยอมรับ มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ มีความเห็นอกเห็นใจ เชื้อถือและให้การยอมรับผู้อื่น มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองและมีอำนาจบารมีทางสังคม

๔. คุณลักษณะด้านสติปัญญา ประกอบด้วยมีความสามารถทางสติปัญญา มีการตัดสินใจดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ มีจินตนาการ มีความสามารถในการสร้างกรอบแนวความคิดรวบยอด มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ

๕. คุณลักษณะด้านคุณธรรม ประกอบด้วยความอดทน อดกลั้น ความซื่อสัตย์ ความมุ่งเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความไม่เห็นแก่ตัว และความเสียสละ

ผู้บริหารการศึกษาต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำทางการศึกษาที่แสดงความเป็นมืออาชีพ ชี้้นสูง มีความรู้และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านบริหาร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ กล้าเปลี่ยนแปลง มีความคิดนอกกรอบ ไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม ๆ มองสรรพสิ่งแบบองค์รวมที่มีชีวิต มีการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ มีการพัฒนา ซึ่งเป็นคุณสมบัติภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. สามารถวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของสถาบันการศึกษา สามารถทำให้ทีมงานผู้บังคับบัญชา ผู้ปกครองและนิสิตนักศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้

๒. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของบุคลากรและเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

๓. มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน กว้างไกล และรู้จักเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง

๔. รู้จักสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ปรับปรุงสถานที่ได้สะอาด สบายงาม
๕. มีทักษะการบริหารบุคคล กล้าตัดสินใจเมื่อพบกับปัญหาใดๆ
๖. มีศักยภาพในการจัดระบบงาน เพื่อควบคุมให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดี
๗. เห็นความสำคัญของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน
๘. สนับสนุนให้เกิดความผูกพันกับสถาบันการศึกษา โดยพัฒนาทีมงานให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง
๙. สามารถจูงใจและสร้างความกระตือรือร้นให้กับผู้ร่วมงานจนสามารถยกระดับคุณภาพการทำงานขึ้นได้
๑๐. รู้จักมอบหมายงาน กระจายงานเพื่อให้ผู้อื่นได้มีโอกาสแสดงภาวะผู้นำออกมา
๑๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในสถาบันการศึกษา เพื่อให้การพัฒนา ปรับปรุงสถาบันการศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่น
๑๒. สามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิตและคุณภาพการทำงานของบุคลากรในสถาบันการศึกษาให้สูงขึ้น

ผู้บริหารการศึกษาต้องเก่งคน เก่งงาน เก่งคิด

นอกจากลักษณะต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะต่างๆ ที่จำเป็นอีก คือ

๑. ทักษะทางด้านเทคนิค คือ ต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถพื้นฐานในวิชาชีพที่รับผิดชอบ เช่น หากเป็นผู้บริหารการศึกษาก็ต้องมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา หลักการบริหารการศึกษาและการบริหารงานทางการศึกษา ในระดับที่เข้าใจเพียงพอสำหรับนำไปสอนหรือแนะนำลูกน้องได้ เป็นต้น
๒. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ รู้จักอยู่ร่วมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เรียนรู้มารยาทต่างๆ รู้จักติดต่อ เข้าพบเข้าหา รู้จักปราศรัย มีความสามารถในการทำงานร่วมกับ

คนอื่น มีความเข้าใจ และสนใจบุคคลอื่นได้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างน้อย เจ้านาย หรือเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมุ่งทำงานโดยผ่านผู้อื่นเป็นหลัก จึงต้องมีทักษะด้านนี้อย่างสูง

๓. ทักษะทางด้านความคิด คือ ความสามารถของผู้บริหารในการคิดพิจารณา วิเคราะห์ และดำเนินการจัดการ ความสามารถในการมองภาพรวมของพนักงานอย่างมีความเข้าใจว่าส่วนต่างๆ ในหน่วยงานมีความสัมพันธ์กันอย่างไร จะพัฒนางานไปได้อย่างไรจึงจะเจริญเติบโตตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือเป็นผู้มีวิสัยทัศน์นั่นเอง

กล่าวโดยย่อ คือ ผู้บริหารต้องเก่งงาน เพื่อจะได้สอนหรือแนะนำลูกน้องในการทำงานประจำได้ เก่งคน เพื่อจะได้บริหารคนโดยใช้คนให้ถูกกับงานที่เขาถนัด สามารถพัฒนาจุดอ่อน เสริมจุดเด่น และสนใจลูกน้องได้ ติดต่อบริษัทงานกับคนอื่นที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ทักษะข้อนี้มีความสำคัญในทุกๆ ระดับของผู้บริหาร เพราะยังมีตำแหน่งสูงขึ้นเท่าไรก็ยิ่งต้องใช้ทักษะนี้มากขึ้นเข้าตำราที่ว่า ต้องทำให้นายถึง ลูกน้องตัน เพื่อนร่วมงานสนับสนุน ส่วนเรื่องของการเก่งคิด เพื่อจะได้นำพาหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้าด้วยวิสัยทัศน์ที่ยาวไกล ซึ่งทักษะนี้มีความจำเป็นมากสำหรับผู้บริหารระดับสูงๆ ของหน่วยงาน เพราะต้องคิดวางแผนให้หน่วยงานพัฒนาไปตามวัตถุประสงค์ หรือพันธกิจของหน่วยงาน ไม่ใช่มีแต่ทำงานประจำแข่งกับลูกน้อง เข้าข่ายผู้จัดการลันตานเสมียน นั่นเอง

เพราะฉะนั้น จากลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมา ผู้บริหารการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องมีความรู้ผู้นำทางการศึกษาและความเป็นนักบริหารการศึกษา เพราะทั้ง ๒ ลักษณะมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาจะพบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มากมายที่ยากต่อการแก้ไข บางปัญหาขาดความชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาจึงต้องทำหน้าที่จัดการหรือเป็นผู้นำเพื่อนำพาสถาบันการศึกษาไปสู่ความก้าวหน้าตามความต้องการของคณะกรรมการสถาบันการศึกษาและชุมชน การบริหารการศึกษาจำเป็นต้องมีผู้นำที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์โลกทัศน์กว้างไกลชัดเจน มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ รู้จักการประสานงานเพื่อสนองความต้องการของชุมชนให้เป็นไปตามความคาดหวังและสอดคล้องกับทรัพยากร ด้วยการใช้พลังอำนาจและอิทธิพลอย่างยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพอันจะนำพาสถาบันการศึกษาไปสู่การพัฒนารุ่งโรจน์ต่อไป

บรรณานุกรม

- ธีระ รุญเจริญ. **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : U.L.T. เพรสการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- วาโร เฟ่งสวัสดิ์. **การพัฒนารูปแบบความล้มพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลทางการ** ผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๙.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ, ๒๕๔๖.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. **ปัญจปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี. ๒๕๔๕.
- อภิสิทธิ์ ฉัตรทนานนท์. “ผู้บริหารในยุคของการแข่งขัน”. ใน **ภัสราภรณ์ เทศธรรม บรรณาธิการ. พลังปัญญา...๑๑๓ ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**. หน้า ๑๘-๒๐. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท, ๒๕๔๗.
- Dubrin, A.J. **Essentials of Management**. 5th ed. New York : South-Western College Publishing. 2000.



<http://bowlberry.blogspot.com/2008/08/global-warming.html>